

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2013-99 d.d. 2 april 2013

(mr. A.W.H. Vink, voorzitter, mr. P.A. Offers en mr. B.F. Keulen, leden en mevrouw mr. F.E. Uijleman, secretaris)

Samenvatting

Werkloosheidsverzekering. Aan de kredietovereenkomst van Consument is een verzekering gekoppeld ter dekking van het risico van werkloosheid. De verzekeraar heeft het verzoek van Consument om uitkering geweigerd met een beroep op artikel 16 sub a van de verzekeringsvoorwaarden. De Commissie acht in dit geval het beroep van de verzekeraar op het ontbreken van dekking omdat de verzekering als gevolg van de herfinanciering van het krediet reeds was geëindigd, naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar.

Consument,

tegen

London General Insurance Company. Ltd., gevestigd te Amsterdam, hierna te noemen Aangeslotene.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:

- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het door Consument ondertekende vragenformulier met bijlagen van 17 januari 2012;
- het verweerschrift van Aangeslotene;
- de repliek van Consument;
- de dupliek van Aangeslotene;

2. Overwegingen

De Commissie heeft het volgende vastgesteld.

Tussenkost van de Ombudsman Financiële Dienstverlening heeft niet tot oplossing van het geschil geleid.

Beide partijen zullen het advies van de Commissie als bindend aanvaarden.

Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op 21 januari 2013 en zijn aldaar verschenen.

3. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

3.1. Consument en zijn echtgenote hebben via advisering van een tussenpersoon op 17 augustus 2006 een doorlopend krediet afgesloten met nummer 0 ter grootte van € 21.000,- bij een bank (hierna genoemd: X-bank). Op en met ingang van dezelfde datum heeft Consument bij Aangeslotene onder de naam 'X-bank Betaal Garantie' een verzekering gesloten ter dekking van de risico's van arbeidsongeschiktheid en werkloosheid. Op het polisblad is de naam van X-bank afgedrukt en is vermeld dat verzekerd is een maandbedrag van € 210,- en dat een eigen risico termijn geldt van 30 dagen. Verder is op het polisblad vermeld dat Consument machtiging verleent de verschuldigde maandpremie van € 10,50 van zijn rekening af te schrijven.

3.2. In de toepasselijke verzekeringsvoorwaarden is onder meer het volgende bepaald:

“Artikel I: Begripsbepalingen

(...)

8. Verzekerd saldo in geval van arbeidsongeschiktheid en/of werkloosheid:

(...)

bij doorlopend krediet:

het bedrag van de restant schuld uit hoofde van de kredietovereenkomst, zoals die blijkt uit de boeken van [X-bank] op het moment dat de verzekerde gebeurtenis plaatsvindt - echter met uitzondering van één of meerdere achterstallige maandbedragen- vermeerderd met de rente welke verschuldigd zal zijn bij aflossing van deze schuld conform de overeengekomen betalingsregeling.

(...)

Artikel II: Maximum uitkering bij onvrijwillige werkloosheid

Het verzekerd maandbedrag bedraagt maximaal EUR 2.000,-. De uitkering bedraagt per schade maximaal het verzekerd maandbedrag vermenigvuldigd met 12. Verzekeraar zal in totaal nooit meer uitkeren dan het verzekerd saldo als vermeld in artikel I lid 8 met inachtneming van het maximum zoals vermeld in artikel I lid II.

Artikel I6: Einde van de verzekering

Onverminderd hetgeen elders in deze voorwaarden is bepaald omtrent opzegging en/of beëindiging van de verzekering, eindigt deze op de dag waarop:

a) de kredietovereenkomst eindigt of vervalt door betaling, uitkering, herfinanciering of anderszins;

b) (...).”

3.3. Consument heeft in 2007 via de tussenpersoon X-bank verzocht het kredietbedrag te verhogen. X-bank heeft daarin bewilligd en met ingang van 31 december 2007 is daartoe een nieuwe kredietovereenkomst gesloten onder nummer 00 met een kredietlimiet van € 25.000 waaruit het bestaande krediet onder nummer 0 is afgelost.

3.4. Op 25 augustus 2009 is de werkgever van Consument door de rechtbank te Den Haag in staat van faillissement verklaard. Nadien heeft de werkgever de arbeidsovereenkomst met Consument opgezegd. Consument heeft daarop een claim ingediend bij Aangeslotene wegens onvrijwillige werkloosheid.

3.5. Aangeslotene heeft vervolgens informatie opgevraagd bij X-bank, die Aangeslotene bij e-mail van 8 december 2009 het volgende heeft bericht:

“Naar aanleiding van uw e-mail van 7 december 2009 delen wij u hierbij mede dat het uitstaande saldo op overeenkomstnummer 0 per 9 oktober 2009 EUR 0,00 bedroeg.

De overeenkomst is namelijk per 31 december 2007 ingelost en overgesloten in een nieuwe overeenkomst onder nummer 00.”

3.6. Aangeslotene heeft de claim bij brief van 10 december 2009 afgewezen. In brief staat, voor zover relevant, het volgende:

“Wij hebben bij [X-bank] verzocht om de saldo stand van uw lening op het moment van het ontstaan van de onvrijwillige werkloosheid.

Uit de ontvangen gegevens van [X-bank] blijkt dat uw contract per 31 december 2007 is beëindigd. Hiermee komt de polis te vervallen en zullen wij overgaan tot sluiting van uw dossier.

Onze polisadministratie zal zorgdragen voor de beëindiging van de verzekering en de teveel betaalde premies restitueren.”

3.7. Op 10 januari 2010 heeft Consument bij Y een geldbedrag geleend van € 1.500,- tegen een rente van 8% op jaarbasis.

3.8. Aangeslotene heeft op 15 januari 2010 een bedrag van € 241,50 ter zake van de onverschuldigd betaalde premies aan Consument terugbetaald.

3.9. Consument heeft op 19 juli 2010 wederom bij Y een geldbedrag van € 1.500,- geleend tegen 8% rente op jaarbasis.

3.10. Op 23 mei 2011 heeft Consument een overeenkomst van geldlening gesloten met zijn dochter voor een bedrag van € 2.000,- tegen een rente van 6% op jaarbasis.

4. De vordering en grondslagen

4.1. Consument vordert dat Aangeslotene:

- alsnog overgaat tot uitkering van de verzekerde maandbedragen inclusief wettelijke rente; en
- de schade vergoedt die hij heeft geleden doordat hij noodgedwongen drie andere geldleningen heeft moeten afsluiten, door hem begroot op € 4.560,-.

4.2. Deze vordering steunt kort en zakelijk op de volgende grondslagen:

- Aangeslotene is tekort geschoten in de nakoming van de verzekeringsovereenkomst door geen uitkering te verlenen. Consument stelt dat hij er gerechtvaardigd op heeft mogen vertrouwen dat hij was verzekerd tegen het risico van onvrijwillige werkloosheid. Hij wijst er daarbij op dat hij door X-bank noch door Aangeslotene ervan op de hoogte is gesteld dat de verzekering als gevolg van de kredietverhoging zou eindigen dan wel was geëindigd.

Daarnaast wijst hij erop dat hij na de kredietverhoging ook altijd premie heeft betaald.

- Verder stelt Consument dat van Aangeslotene mocht worden verwacht dat zij met X-bank duidelijke afspraken zou maken over wie hem zou informeren over de gevolgen van de wijziging van de kredietovereenkomst. Aangeslotene heeft dit kennelijk niet gedaan en is daarmee tekortgeschoten in de nakoming van haar zorgplicht.

- Tot slot stelt Consument dat een beroep van Aangeslotene op artikel 16 sub a van de verzekeringsvoorwaarden in strijd is met de eisen van redelijkheid en billijkheid en dat het artikel om die reden buiten toepassing moet blijven.

4.3. Aangeslotene heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd:

- De claim van Consument is terecht afgewezen. De verzekering was gekoppeld aan (de hoogte van) het krediet. Voorts volgt uit artikel 16 sub a van de

verzekeringsvoorwaarden duidelijk dat de verzekering eindigt of vervalt in geval van herfinanciering. Consument en zijn tussenpersoon hadden hiermee bekend kunnen zijn indien zij van de inhoud van de verzekeringsvoorwaarden hadden kennisgenomen.

- Van schending van de zorgplicht is geen sprake. Aangeslotene wijst er daarbij op dat zij met X-bank afspraken had gemaakt over de informatieverstrekking van een tussentijdse wijziging van de kredietovereenkomst en dat zij Consument had voorzien van alle relevante informatie.

- Tot slot voert Aangeslotene aan dat Consument bij toewijzing van de vordering hoogstens recht heeft op een bedrag van € 2.279,-, zijnde twaalf maandelijkse uitkeringen ad € 210,- (€ 2.520) minus de betaalde premierestitutie ad € 241,-.

5. Beoordeling

5.1. Voorop staat dat in artikel 16 sub a van de verzekeringsvoorwaarden is bepaald dat de verzekering eindigt op de dag waarop de kredietovereenkomst eindigt of vervalt als gevolg van betaling, uitkering of herfinanciering. In het onderhavige geval staat niet ter discussie dat het oorspronkelijke krediet van € 21.000,- met ingang van 31 december 2007 is verhoogd en dat het krediet van 17 augustus 2006 als gevolg daarvan is afgelost en geëindigd. De vraag die de Commissie moet beantwoorden is of daarmee ook de aan de kredietovereenkomst gekoppelde verzekering is geëindigd. Naar het oordeel van de Commissie is dit niet het geval. Ter toelichting dient het volgende.

5.2. Met Aangeslotene kan worden aanvaard dat het bepaalde in artikel 16 sub a van de verzekeringsvoorwaarden meebrengt dat de verzekering eindigt op de dag waarop de kredietovereenkomst eindigt door aflossing als gevolg van herfinanciering. Verder kan met Aangeslotene worden aanvaard dat de inhoud van die bepaling bij zorgvuldige lezing ook voor Consument en diens tussenpersoon voldoende duidelijk is. Dit laat echter onverlet dat ingevolge artikel 6:248 lid 2 BW een tussen partijen als gevolg van een overeenkomst geldende regel niet van toepassing is indien dit in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn (vgl. r.o. 3.7 van HR 21 januari 2011, NJ 2011, 176).

5.3. Consument stelt dat hij zich niet heeft gerealiseerd dat de verhoging van de kredietlimiet per 31 december 2007 betekende dat een nieuw hoger krediet werd afgesloten waarmee het bestaande krediet werd afgelost en dat in plaats van een eenvoudige verhoging van het bestaande krediet feitelijk sprake was van een beëindiging van de bestaande kredietovereenkomst en het afsluiten van een nieuwe kredietovereenkomst. Tegen die achtergrond verwijt hij Aangeslotene dat zij noch X-bank hem er ten tijde van de kredietverhoging over heeft geïnformeerd dat de verzekering aldus op grond van artikel 16 sub a van de verzekeringsvoorwaarden was geëindigd. Als gevolg hiervan stelt hij lange tijd in de onjuiste veronderstelling te hebben verkeerd dat hij nog steeds voor het risico van werkloosheid was verzekerd en dat hij uit het feit dat de maandelijkse premie ook na 31 december 2007 nog steeds van zijn rekening werd afgeschreven er ook op heeft mogen vertrouwen dat dit ook het geval was.

De Commissie is van oordeel dat het verwijt terecht is. Met Consument is de Commissie van oordeel dat van Aangeslotene mag worden verlangd dat zij een verzekerde tijdig

informeert dat en op welke grond zijn verzekering is geëindigd. In het onderhavige geval staat vast dat Aangeslotene er voor heeft gekozen om dat niet zelf te controleren, maar dat zij de informatieverstrekking over de gevolgen van het beëindigen van de lopende kredietovereenkomst voor de verzekering had uitbesteed aan X-bank in die zin dat X-bank een eventuele beëindiging of wijziging van de onderliggende kredietovereenkomst aan haar had moeten doorgeven. De Commissie stelt vast dat de afspraken die Aangeslotene ter zake van de informatieverstrekking met X-bank heeft gemaakt, onvoldoende duidelijk zijn geweest, althans niet zijn nagekomen. De Commissie leidt dit enerzijds af uit het feit dat Consument onweersproken heeft gesteld dat hij door Aangeslotene noch door X-bank over de beëindiging van de verzekering is geïnformeerd en anderzijds uit het feit dat Aangeslotene ter zitting heeft erkend dat de informatieverstrekking in het onderhavige geval niet goed is verlopen.

Nu Aangeslotene haar verzekeringsproduct in samenwerking met X-bank onder een gemeenschappelijke naam aan Consument aanbiedt en daarbij heeft gekozen om voor de juiste uitvoering van de uit dien hoofde op haar rustende verplichtingen te vertrouwen op informatieverstrekking door X-bank, is het onaanvaardbaar indien zij vervolgens de nadelige gevolgen van de in dat kader door X-bank gemaakte fouten met een beroep op artikel 16 van de verzekeringvoorwaarden op de Consument zou kunnen afwentelen. Dit klemmt temeer nu voldoende aannemelijk is dat Consument steeds in de veronderstelling heeft mogen verkeren dat hij nog wel verzekerd was en mag worden aangenomen dat indien hij er wel tijdig over was geïnformeerd dat zijn verzekering was geëindigd, een nieuwe verzekering zou hebben gesloten. Vaststaat immers dat Consument ook na de kredietverhoging steeds de premie heeft voldaan.

5.4. Onder deze omstandigheden is het naar het oordeel van de Commissie naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar indien Aangeslotene zich er met succes op zou kunnen beroepen dat geen dekking bestaat omdat de verzekering als gevolg van de herfinanciering van het krediet al was geëindigd zoals bedoeld in artikel 16 sub a van de verzekeringsvoorwaarden. Dit betekent dat artikel 16 sub a in dit geval tussen partijen niet van toepassing is.

5.5. Een en ander leidt tot de conclusie dat de verzekering in stand is gebleven en Aangeslotene de verzekerde maandbedragen vanaf september 2009 aan Consument had moeten vergoeden. De vordering zal aldus worden toegewezen dat Aangeslotene aan Consument alsnog de verzekerde maandbedragen zal moeten vergoeden, telkens te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf de dag waarop iedere termijn betaald had moeten worden en onder aftrek van hetgeen Consument aan premierestitutie heeft ontvangen. De door Consument gevorderde rente ter zake van de in alinea's 3.7, 3.9. en 3.10. bedoelde geldleningen zal worden afgewezen. Het gaat immers om schade als gevolg van het niet tijdig betalen van een geldsom, waarvoor de maximale wettelijke vergoeding is vastgesteld op de hiervoor al toegewezen wettelijke rente. Wel zal Aangeslotene aan Consument de eigen bijdrage ad € 50,- moeten vergoeden voor de behandeling van de klacht door de Commissie. Alle overige door partijen ingebrachte stellingen en argumenten kunnen niet tot een ander oordeel leiden en zullen derhalve onbesproken blijven.

6. Beslissing

De Commissie stelt bij wijze van bindend advies vast

6.1. dat Aangeslotene aan Consument de verzekerde maandbedragen vergoedt, telkens te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf de dag waarop iedere termijn betaald had moeten worden en onder aftrek van hetgeen Consument aan premierestitutie heeft ontvangen;

6.2. dat Aangeslotene aan Consument de eigen bijdrage (€ 50,-) vergoedt voor de behandeling van het geschil door de Commissie;

6.3. dat een en ander moet plaatsvinden binnen een termijn van vier weken na de verzenddatum van dit bindend advies.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak.